

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Investointituki suuriin uuden energiateknologian demonstraatiohankkeisiin Hakuohjeet 2023

Yleistä

Suurilla demonstraatiohankkeilla tarkoitetaan sellaisia energiatukihankkeita, joiden investointikustannukset ovat yli 5 miljoonaa euroa. Investointituki on tarkoitettu tulevaisuuden energiaratkaisuihin vuoteen 2035 tähtäävien kansallisten ja vuoden 2030 EU-tavoitteiden saavuttamiseksi.

Suomen tavoitteena on olla hiilineutraali 2035. Kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa Suomi on ilmoittanut vuoden 2030 uusiutuvan energian tavoitteeksi yli 50 % ja ilmastolaki asettaa tavoitteeksi 60 %:n kasvihuonekaasuvähennemän vuoteen 2030 mennessä. Vuonna 2022 valmistuneessa kansallisessa ilmasto- ja energiastrategiassa linjataan toimia, jolla Suomi voi täyttää EU:n vuoden 2030 ilmastovelvoitteet, ilmastolain mukaiset tavoitteet sekä vuotta 2035 koskevan hiilineutraaliustavoitteen. Strategian painottama toimenpide on mm. muuhun kuin polttoon perustuvan lämmöntuotannon sekä uusiutuviin liikenne- polttoaineisiin (sis. vety) liittyvien uusien teknologioiden edistämisen.

Suurten uuden energiateknologian demonstraatiohankkeiden investointitukeen sovelletaan valtioneuvoston asetusta energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023-2027 ([VNA 262/2023](#)), jäljempänä *energiatukiasetus*. Lisäksi sovelletaan komission valtioneuvoston päätöstä ja etenkin yleistä ryhmäpoikkeusasetusta (Komission asetus (EU) 651/2014). Yksittäiset tukipäätökset saattavat vaatia erillisen ilmoitusmenettelyprosessin. Tuki myönnettäisiin valtion energiatukimomentilta (mom. 32.20.41). Vuoden 2023 talousarviossa on varattu suurille demonstraatiohankkeille yhteensä 200 miljoonaa euroa. Tästä vähintään 100 miljoonaa euroa on varattu vetyyn liittyviin uuden energiateknologian hankkeisiin.

Tämä haku on tarkoitettu suurille, hyväksyttäviltä investointikustannuksiltaan yli 5 miljoonan euron hankkeille. Hyväksyttävät kustannukset on määritelty energiatukiasetuksessa. Pienet (enintään 5 M€) hankkeet käsitellään normaalin energiatukihaun kautta Business Finlandissa. Suurten demonstraatiohankkeiden tukea haetaan Business Finlandin sähköisen järjestelmän kautta mutta hakemukset käsitellään työ- ja elinkeinoministeriössä.

Hakeminen ja aikataulu

Hakemukset pyydetään jättämään viimeistään 15.9.2023 klo 16.15 Business Finlandin sähköisen asiointijärjestelmän kautta. Tukipäätösten aikataulu riippuu hakemusten määrästä ja tukikäsitteilytarpeesta. Alustavan aikataulun mukaan ensimmäiset tukipäätökset tehdään loppuvuodesta 2023.

Keskeiset tukikelpoisuusehdot

Tukea voidaan myöntää yrityksille ja yhteisöille, kuten kunnille. Tukea ei voida myöntää asunto-osakeyhtiöille, asuinkiinteistöille tai maataloille taikka niiden yhteyteen toteutettaville hankkeille. Tukea voidaan myöntää ainoastaan hankkeille tai hankkeen osalle, jotka eivät käynnistyisi ilman tukea.

Hanketta ei saa aloittaa ennen tukipäätöstä. Hankkeen aloittamiseksi katsotaan sellaisen sitovan investointipäätöksen, päälaitetilauksen tai rakentamistyön aloittamista koskevan päätöksen taikka muun sitoumuksen tekeminen, jonka jälkeen hankkeen peruuttaminen ei enää ilman merkittävää taloudellista menetystä ole mahdollista.

Tukea voidaan myöntää **enintään** 40 % hyväksyttävistä kustannuksista. Tuen tarve ja tukimäärä arvioidaan hankekohtaisesti. Tuen hakijan tulee määrittää hakemuksessaan hankkeen vähimmäistukitarve, jolla hanke voidaan käynnistää sekä perustella tukitarve kannattavuustarkasteluun perustuvilla taloudellisilla tunnusluvuilla. Haettu tukimäärä otetaan huomioon myös arvioitaessa hankkeen kustannustehokkuutta.

Euroopan unioni ja/tai YK on asettanut ja saattaa tulevaisuudessa asettaa pakotteita lainsäädännössään ja/tai toimielintensä päätöksillä. Tuensaajan tulee sitoutua noudattamaan kyseistä lainsäädäntöä ja kyseisiä päätöksiä.

Tukea myönnetään ainoastaan uuden teknologian hankkeille.

Tuettavat hankkeet

Tämä haku on tarkoitettu suurille, hyväksyttäviltä investointikustannuksiltaan yli 5 miljoonan euron hankkeille. Tuettavat hankkeet jaetaan seuraaviin kategorioihin:

1. Uusiutuvan vedyn tuotanto
2. Uusiutuvat liikennepolttoaineet
3. Hukkalämmön hyödyntäminen ja muu kuin polttoon perustuva lämmöntuotanto
4. Energiansäästö tai energian tuotannon ja käytön tehostaminen
5. Muut suuret uuden energiateknologian demonstraatiohankkeet

Tuen myöntäminen perustuu kokonaisharkintaan ja hankkeiden väliseen vertailuun, jossa otetaan huomioon hankkeeseen sisältyvän teknologian uutuusarvo, hankkeen toteutettavuus, tuotettava energiamäärä, kustannustehokkuus sekä muut vaikutukset.

Energiatukiasetuksen 5 §:n mukaisesti tukea ei voida myöntää jätteenpolttolaitoksille, vesivoimaa koskeviin investointihankkeisiin tai kiinteiden biomassapolttoaineiden tuotantoon tarkoitettun kaluston hankkimiseen.

Demonstraatiohankehaun ulkopuolelle jääviin uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden hankkeisiin on mahdollista hakea muuta energiatukea (ks. <https://tem.fi/energiatuki>).

Hakemus

Suurten uuden energiateknologian demonstraatiohankkeiden hakemus jätetään Business Finlandin [sähköisessä asiointipalvelussa](#). Asiointipalvelussa täytetään uuden energiateknologian suurten demonstraatiohankkeiden hakemus, johon liitetään tarvittavat pakolliset liitteet eli hankkeen kannattavuustarkastelu ilman tukea ja tuen kanssa muokattavana excel-tiedostona sekä riippumattoman kolmannen osapuolen lausunto hankkeen uutuusarvosta. Hakemuksessa pyydettyihin tietoihin tulee vastata kattavasti, mutta tiiviisti. Mikäli hakemukseen on välttämätöntä liittää kuvia, ne voidaan toimittaa erillisenä kuvaliitteenä. Muuta kuin ohjeissa pyydettyä aineistoa ei tule toimittaa. Hakemus ja sen liitteet toimitetaan suomeksi tai ruotsiksi.

Tukihakemuksen tarkoituksena on saada hankkeista tärkeimmät tiedot yhdenmukaisessa ja vertailtavassa muodossa.

Hakijan tulee ilmoittaa, miltä osin hakemuksessa ja sen liitteissä esitetyt tiedot olisi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n nojalla katsottava salassa pidettäviksi. Kaikkien hankkeiden nimet, toteutuspaikkakunta, hakijat ja haettu tukimäärä julkaistaan. Lisäksi hakemuksessa pyydetään erikseen julkinen tiivistelmä hankkeesta.

Infotilaisuus

Ministeriö järjestää tätä hakua koskevan infotilaisuuden 5.5.2023 klo 13.00-14.30. Tilaisuudessa esitellään haun tavoitteet, hakemuksen jättäminen ja samalla on mahdollisuus esittää kysymyksiä ministeriön haku-käsittelystä vastaaville henkilöille. Ilmoittautuminen: [Linkki](#)

Hankkeiden arviointi ja vertailu

Hankkeiden vertailu perustuu kokonaisvaltaiseen arviointiin ja keskinäiseen vertailuun. Arvioinnissa sovelletaan alla kuvattuja kriteerejä.

1. Hankkeen demonstraatioarvo

Kriteerillä arvioidaan uuden teknologian tai muun demonstroitavan konseptin uutuusarvoa ja merkitystä vuoden 2030 ja 2035 tavoitteisiin nähden. Erityisesti kiinnitetään huomiota teknologian ja hankkeen monistettavuuteen.

2. Hankkeen toteutettavuus

Tukea myönnetään ainoastaan sellaisille hankkeille, joiden toteutuminen katsotaan todennäköiseksi. Arvioinnissa korostuu hakijan taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset toteuttaa hanke. Taloudellisissa edellytyksissä arvioidaan erityisesti rahoitussuunnitelman uskottavuutta ja siinä oman pääoman osuutta sekä hakijan taloudellista tilannetta ja hankkeen kokoa hakijan kokoon nähden. Toiminnallisilla edellytyksillä tarkoitetaan tässä tapauksessa hakijan osaamista ja kykyä hallita hankkeen riskejä.

3. Hankkeen energiavaikutukset

Kriteerillä arvioidaan investoinnin energiavaikutuksia. Arvioitavina tekijöinä ovat tuotettava tai säästettävä tuote sekä sen määrä.

4. Hankkeen kustannustehokkuus

Kriteerillä arvioidaan hankkeen kustannustehokkuutta. Ensisijaisesti arvioidaan tuen määrää suhteessa tuotettavaan tai säästettävään energiamäärään. Arvioinnissa kiinnitetään myös huomiota siihen, kuinka paljon tukea on haettu. Erityisesti, jos vastaavia hankkeita on useampia, on haetulla tukimäärällä suuri merkitys.

5. Hankkeen muut vaikutukset

Edellä mainittujen tekijöiden lisäksi arvioidaan päätavoitteiden lisäksi hankkeiden muita vaikutuksia. Näistä tärkeimpiä ovat ympäristövaikutukset (erityisesti päästöt ilmaan ja maankäytön muutoksien aiheuttamat vaikutukset) ja työllisyysvaikutukset.

Kriteerit	Arvioitavat tekijät
1. Hankkeen demonstraatioarvo	Teknologian uutuusarvo Teknologian/hankkeen monistettavuus
2. Hankkeen toteutettavuus	Hakijan tausta, osaaminen, resurssit ja aiemmat hankkeet Hankkeen aikataulu Investoinnin koko suhteessa yrityskokoon Rahoitussuunnitelma ja sen uskottavuus Muut hankkeen toteutettavuuteen liittyvät riskit
3. Hankkeen energiavaikutukset	Tuotettava tuote (esim. -polttoaine, sähkö, lämpö) Tuotettava energiamäärä Säästettävä tuote (esim. sähkö, lämpö, polttoaine) Säästettävä energiamäärä
4. Hankkeen kustannustehokkuus	Investoinnin koko / tuotettava määrä (tai säästettävä) Tarvittava tukimäärä / tuotettava määrä (tai säästettävä)
5. Hankkeen muut vaikutukset	Ympäristövaikutukset Työllisyysvaikutukset Muut vaikutukset

Lisätietoja:

erityisasiantuntija Tuula Savola, vety, sähköpolttoaineet

erityisasiantuntija Olli Salo, uusiutuvat liikennepolttoaineet, sisältäen biokaasun

erityisasiantuntija Kati Veijonen, uusiutuviin energialähteisiin liittyvät hankkeet

erityisasiantuntija Pekka Kärpänen, energiansäästöä ja energiatehokkuutta koskevat hankkeet